

Sygn. akt I NSW 3748/20

POSTANOWIENIE

Dnia 30 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Janusz Niczyporuk (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Antoni Bojańczyk

SSN Aleksander Stępkowski

w sprawie z protestu wyborczego B.C.

przeciwko wyborowi Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

przy udziale Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej, prokuratora
Generalnego

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 30 lipca 2020 r.

wyraża opinię, że protest jest bezzasadny.

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 16 lipca 2020 r. B.C. (dalej: Skarżąca) działając na podstawie art. 129 ust. 2 Konstytucji RP w zw. z art. 321 § 1 w związku z art. 82 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 poz. 684 ze zm.; dalej: k.wyb.) oraz w związku z art. 15 ust. 2 ustawy z dnia 2 czerwca 2020 r. o szczególnych zasadach organizacji wyborów powszechnych na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych w 2020 r. z możliwością głosowania korespondencyjnego (Dz. U. z 2020 poz. 979; dalej: u.wyb.2020) wniosła protest wyborczy przeciwko wyborowi A.D. na Prezydenta Rzeczypospolitej.

Skarżąca zarzuciła naruszenie k.wyb., poprzez niedoręczenie jej w odpowiednim czasie „zaświadczenia o prawie do głosowania”. Okoliczność ta w ocenie Skarżącej pozbawiła ją czynnego prawa wyborczego oraz miała wpływ na wynik wyborów.

B.C. wyjaśniła w uzasadnieniu wniesionego protestu, że w pierwszej turze wyborów prezydenckich przebywała za granicą i dopisała się do spisu wyborców w Obwodowej Komisji Wyborczej nr [...] w W. Tam też w pierwszej turze oddała głos. Po powrocie do Polski 1 lipca 2020 r. zgłosiła mailowo do Ambasady Polski RP w W. prośbę o przestanie jej zaświadczenia uprawniającego do oddania głosu na adres miejsca zamieszkania w Polsce. Przyjęcie zgłoszenia zostało potwierdzone przez Ambasadę RP w W., przy czym jak wyjaśniła B.C. do dnia 12 lipca 2020 r. zaświadczenie nie zostało jej doręczone.

W odpowiedzi na protest Konsul RP w W. wyjaśnił, że po wyrażeniu zgody na wysłanie zaświadczenia zostało ono wysłane przesyłką ekspresową nierejestrowaną 2 lipca 2020 r.

Państwowa Komisja Wyborcza i Prokurator Generalny nie wnieśli odpowiedzi na protest.

Sąd Najwyższy, zważył co następuje:

Protest należało uznać za bezzasadny.

Instytucja protestu przeciwko ważności wyborów prezydenckich ma swoje konstytucyjne podstawy. W myśl art. 129 ust. 2 Konstytucji RP wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadach określonych w ustawie. Zasady te zostały obecnie zawarte w przepisach ogólnych art. 82 i art. 83 zamieszczonych w rozdziale 10 działu I ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. - Kodeks wyborczy (tekst jedn.: Dz. U. z 2019 r. poz. 684; dalej: k.wyb.) oraz w odniesieniu do wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej w przepisach szczególnych art. 321-323 zamieszczonych w rozdziale 5 działu V tego aktu prawnego, do których odsyła

(w kwestii wskazania sądu właściwego do rozpoznania protestu oraz zasad jego wnoszenia i trybu rozpoznania) art. 83 k.wyb.

Zgodnie z przepisem art. 82 § 1 k.wyb., przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborów określonej osoby może być wniesiony protest z powodu: dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wyników wyborów lub naruszenie przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów.

W niniejszej sprawie, Skarżąca zarzuca w istocie naruszenie art. 6 ust. 2 u.wyb., poprzez niedoręczenie zaświadczenia o prawie do głosowania w wyborach na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej, co doprowadziło ją do pozbawienia skorzystania z konstytucyjnie gwarantowanego czynnego prawa wyborczego. Sformułowany zarzut nie został sformułowany w sposób odpowiadający wskazanym wyżej przepisom k.wyb.

Odnosząc się jednak do twierdzeń Skarżącej stwierdzić należy, że według k.wyb., wyborcy przebywający za granicą i posiadający ważne polskie paszporty wpisywani są do spisu wyborców sporządzanego przez właściwego terytorialnie konsula (art. 35 § 1 k.wyb.). Wpisu dokonuje się na podstawie osobistego zgłoszenia wniesionego ustnie, pisemnie, telefonicznie, telegraficznie, telefaksem lub w formie elektronicznej (formę elektroniczną wybrał wyborca wnoszący protest). Zgłoszenie powinno zawierać odpowiednie wymagane dane, a w przypadku obywateli polskich czasowo przebywających za granicą - miejsce wpisania wyborcy do rejestru wyborców. Zgłoszenia można dokonać najpóźniej w trzecim dniu przed dniem wyborów (art. 35 § 2 k.wyb.). Wyborca zmieniający miejsce pobytu przed dniem wyborów otrzymuje na wniosek zgłoszony pisemnie, telefaksem lub w formie elektronicznej, przed sporządzeniem spisu wyborców - na podstawie rejestru wyborców, a po sporządzeniu spisu wyborców - na podstawie spisu wyborców, zaświadczenie o prawie do głosowania w miejscu pobytu w dniu wyborów (art. 32

§ 1 k.wyb.). Zaświadczenie to wydaje urząd gminy (art. 32 § 2). Przepis art. 32 § 1 k.wyb. stosuje się odpowiednio do wyborców przebywających za granicą i posiadających ważne polskie paszporty, z tym, że zaświadczenie wydaje konsul, który sporządził spis wyborców (art. 35 § 3 k.wyb.). Sposób powiadamiania urzędów gmin o objętych spisem wyborców osobach stale zamieszkałych w kraju a zamierzających głosować za granicą, sposób wydawania i ewidencjonowania zaświadczeń o prawie do głosowania, a także sposób sporządzania i aktualizacji spisu wyborców, o którym mowa w art. 35 § 1 k.wyb., określony został w rozporządzeniu Ministra Spraw Zagranicznych z dnia 13 marca 2015 r. w sprawie spisu wyborców przebywających za granicą (Dz. U. z 2017 r. poz. 1130).

Wskazać w tym miejscu należy, że z akt niniejszej sprawy wynika, że Konsul Rzeczypospolitej Polskiej w W., dopełnił w tym zakresie wszelkich spoczywających na nim obowiązków działając zgodnie z obowiązującymi przepisami - pismem z 9 lipca 2020 r. poinformowano Skarżącą, że zaświadczenie do głosowania nadano 2 lipca 2020 r. (numer przesyłki [...]).

Mając powyższe na względzie, na podstawie art. 323 § 1 i 2 k.wyb. Sąd Najwyższy wydał opinię o bezzasadności zarzutów sformułowanych w proteście wyborczym.